

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна

Навчальна
література

КРАЇНОЗНАВСТВО

**Частина 1: Європа, Росія,
Близький та Середній Схід**

**Завдання для практичної
та самостійної роботи**

Студент _____

Група _____

Харків – 2019

УДК 377.35(075.8)

Г60

Затверджено:
кафедрою міжнародних економічних відносин
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
(протокол № 1 від 28.08.2019)

Укладачі:
Грицак Ю.П., к.г.н., доцент
Коваленко Р.С., старший викладач

Г60 Грицак Ю.П., Коваленко Р.С. Країнознавство: Завдання для практичної та самостійної роботи. Частина 1: Європа, Росія, Близький та Середній Схід. – 6-те вид.– Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. – 40 с.

УДК 377.35(075.8)

Завдання адаптовано для роботи з атласами видання 2019 року.

Мета практичних і самостійних робіт – закріплення навиків роботи з географічними картами, запам'ятовування просторового розташування головних географічних об'єктів країн, складання соціально-економічних характеристик макрорегіонів світу.

ЗАВДАННЯ:

1. Виконати практичні роботи №1 та №2 по заданій країні.
2. На контурних картах акуратно (картографічним шрифтом) підписати перераховані об'єкти: міста – чорним, водні об'єкти – синім, народи – червоним. Ареали розселення народів заштрихувати кольоровими олівцями.
3. Заповнити таблиці основних показників макрорегіонів. Порядок записів у відповіді – ієрархічний (першим вказують найголовніший продукт, потім другий за значенням і так далі).
4. Відповісти на всі питання тестів, вписуючи назви країн та обводючи кружечком потрібну букву. Варіанти тестів видаються викладачем.
5. Залікова контрольна робота у формі тесту перевіряє уміння працювати з атласом і виконується на занятті в аудиторії.

ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ

Стор.	Тема	Вид роботи	Оцінка за 5-бал. шкалою	Перерахунок в залікову оцінку
6	Практична робота №1			
8	Практична робота №2			
12	Росія	карта		
15		таблиця		
16		тест		
17	Східна Європа	карта		
18		таблиця		
19		тест		
20	Північна Європа	карта		
21		таблиця		
22		тест		
23	Західна Європа	карта		
24		таблиця		
25		тест		
26	Південна Європа	карта		
27		таблиця		
28		тест		
29	Західна Азія	карта		
30		таблиця 1		
31	Північна Африка	таблиця 2		
32		тест		
33	Центральна Азія	карта		
34		народи		
35		таблиця		
36	Підсумкова робота	тест		
	Всього балів:			

Викладач: _____

Лекції виклаються по макрорегіонах світу і містять наступну інформацію:

Склад і територія регіонів. Особливості культурно-історичного і соціально-економічного розвитку. Політична система. Політико-географічне і економіко-географічне положення. Природно-ресурсний потенціал. Загальна економіко-географічна характеристика. Міжнародна спеціалізація і структура господарства окремих країн. Прогнози економічного зростання. Особливості розселення, побуту і поведінки населення. Соціально-економічні проблеми. Економічні райони. Головні міста.

Макрорегіон світу – група прилеглих країн, які характеризуються спільністю природних умов, фізико-географічного і економіко-географічного положення, умов побуту і господарської діяльності людей, історії і культури проживаючих народів, близькістю рівнів соціально-економічного розвитку і структур економіки.

У кожному регіоні є країна з найбільшою чисельністю населення. Згідно правилу середньозважені величини відносні кількісні показники такої країни досить точно характеризують регіон в цілому. Ці країни називають **ключовими**, оскільки вони дають уявлення про весь регіон; їх політичний і економічний стан віддзеркалюється на всьому регіоні; співпраця з ними є життєвою необхідністю як для сусідів, так і для всього світу.

СКЛАД МАКРОРЕГІОНІВ, ЩО ВИВЧАЮТЬСЯ

1. Північна Європа – територія, відокремлена від материка протокою Ла-Манш, Північним та Балтійським морями. Включає Британські острови (Великобританія і Ірландія), Скандинавію (Данія з Гренландією і Фарерськими островами, Норвегія з Шпіцбергенем, Швеція, Ісландія), Прибалтику (Фінляндія, Естонія, Латвія, Литва).

2. Західна Європа включає Німеччину, Францію і малі німецькі держави – Австрію, Швейцарію, Нідерланди, Бельгію, Люксембург, Ліхтенштейн, Монако.

3. Південні Європа – країни, що розташовані на північних берегах Середземного моря: Португалія, Іспанія, Андорра, Мальта, Італія, Сан-Марино, Ватикан, колишня Югославія (Словенія, Хорватія, Боснія і Герцеговина, Сербія, Чорногорія, Косово, Македонія), Албанія, Греція, Кіпр.

4. Східна Європа – Чехія, Словаччина, Польща, Білорусь, Україна, Угорщина, Молдова, Румунія, Болгарія.

5. Росія – окремий регіон, цілий субконтинент, що займає територію Північної Євразії. Поділяється на економічні райони: Північний, Північно-Західний, Центральний, Волзько-Вятський, Центрально-Чорноземний, Поволзький, Північно-Кавказький, Уральський, Західно-Сибірський, Східно-Сибірський, Далекосхідний.

6. Західна, або Передня Азія включає Туреччину, Закавказзя (Грузія, Вірменія, Азербайджан), Левант (Сирія, Ліван, Ізраїль, Палестина), Ірак і Аравію (Саудівська Аравія, Ємен, Оман, ОАЕ, Катар, Кувейт, Бахрейн).

7. Центральна Азія – це сучасні Іран, Афганістан, Туркменістан, Узбекистан, Таджикистан, Киргизстан, Казахстан. Це стародавні Іран (Аріана) і Туран (Туркестан).

**КЛАСИФІКАЦІЯ КРАЇН
МІЖНАРОДНОГО ВАЛЮТНОГО ФОНДУ І СВІТОВОГО БАНКУ**
(по регіонах, що вивчаються)

1) Передові розвинені країни з дуже високим доходом (*very high income advanced developed countries*): Австрія, Андорра, Бельгія, Великобританія, Гренландія, Данія, Ізраїль, Ірландія, Ісландія, Італія, Ліхтенштейн, Люксембург, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Фінляндія, Франція, Швейцарія, Швеція.

2) Розвинені країни з високим доходом (*high income developed countries*): Греція, Естонія, Іспанія, Кіпр, Латвія, Литва, Мальта, Португалія, Словаччина, Словенія, Чехія.

3) Країни, що розвиваються, з високим доходом (*high income developing countries*): Польща, Угорщина, Хорватія.

4) Багаті експортери нафти - країни, що розвиваються, з дуже високим доходом (*very high income developing countries - rich exporters of oil*): Бахрейн, Бруней, Катар, Кувейт, Об'єднані Арабські Емірати, Оман, Саудівська Аравія.

5) Країни, що розвиваються, з доходом вище середньосвітового (*upper middle income developing countries*): Азербайджан, Албанія, Алжир, Білорусь, Болгарія, Боснія і Герцеговина, Ірак, Іран, Казахстан, Ліван, Македонія, Росія, Румунія, Сербія, Туреччина, Туркменістан, Чорногорія.

6) Країни, що розвиваються, з доходом нижче середньосвітового (*lower middle income developing countries*): Вірменія, Грузія, Єгипет, Йорданія, Киргизстан, Косово, Марокко, Молдова, Палестина, Сирія, Таджикистан, Туніс, Узбекистан, Україна.

7) Країни, що розвиваються, з низьким доходом (*low income developing countries*): немає.

8) Найменш розвинені країни з дуже низьким доходом (*least developed countries*): Афганістан, Ємен, Судан.

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 1

по атласу «**Географія. Регіони та країни. 10 клас**» («Інститут передових технологій» 2018-2019)
Користуючись атласом, дати відповіді на питання по заданій країні, обводячи кружечком потрібну букву.
Послідовність питань йде за змістом атласу, починаючи з першої сторінки.

Варіант (країна) _____

1 – В якому макрорегіоні розташована країна

_____ [с. 0]

- а – Північна Європа
- б – Східна Європа
- в – Західна Європа
- г – Південна Європа
- д – Північна Африка
- е – Центральна Азія
- ж – Східна Азія
- з – Західна Азія
- и – Південна Азія
- к – Південно-Східна Азія
- л – Океанія

2 – В якому макрорегіоні розташована країна

_____ [с. 0]

- а – Північна Африка
- б – Західна Африка
- в – Центральна Африка
- г – Східна Африка
- д – Південна Африка
- е – Північна Америка
- ж – Центральна Америка
- з – Карибська Америка
- и – Андська Америка
- к – Тропічна Південна Америка
- л – Помірна Південна Америка

3 – Форма правління в _____ [с. 1]

- а – конституційна монархія
- б – абсолютна монархія
- в – республіка президентська
- г – республіка парламентська
- д – республіка змішана
- е – республіка однопартійна соціалістична
- ж – держава у складі брит. Співдружності
- з – залежна територія

4 – Форма адміністративно-територіального устрою _____ [с. 1]

- а – унітарна
- б – федеративна

5 – До складу якої імперії входила _____ на початку 20 століття [с. 2–3]

- а – Австро-Угорщина
- б – Великобританія
- в – Німеччина
- г – Іспанія
- д – Італія
- е – Нідерланди

- ж – Португалія
- з – Росія
- и – Туреччина
- к – Франція
- л – була незалежною

6 – Період здобуття незалежності _____ [с. 2–3]

- а – до 1914 року
- б – між 1915–1961 роками
- в – після 1962 року
- г – остається залежною

7 – Політична напруженість в _____ [с. 4]

- а – спірні кордони або території
- б – сепаратистські рухи
- в – тероризм
- г – міжнародні збройні конфлікти
- д – громадянські війни і конфлікти
- е – вирощування наркотиків
- ж – немає напруженості

8 – Частка витрат на оборону у ВВП _____ [с. 4]

- а – більше 20%
- б – 10–20%
- в – 5–10%
- г – 2–3%
- д – 1–2%
- е – менше 1%

9 – Душові витрати на оборону в _____ [с. 4] (розрахувати)

- б – 500—1000 \$
- в – 250—500 \$
- г – 100—250 \$
- д – 50—100 \$
- е – менше 50 \$

10 – Членство _____ у міжнародних організаціях [с. 5]

- а – ЛАД (LAS)
- б – ОАД (OAS)
- в – НАТО (NATO)
- г – ОПЕК (OPEC)
- д – ОЕСР (OESD)
- е – АСЕАН (ASEAN)
- ж – КАРИКОМ (CARICOM)
- з – СААРК (SAARK)
- и – МЕРКОСУР (MERCOSUR)
- к – ЄС (EU)
- л – АС (AU)
- м – СНД

11 – Рівень урбанізації _____ [с. 7]

- а – більше 80%
- б – 60—80%
- в – 40—60%
- г – 20—40%
- д – менше 20%

12 – Людність столичної агломерації _____ [с. 7]

- а – понад 10 млн осіб
- б – від 5 до 10 млн осіб
- в – від 3 до 5 млн осіб
- г – від 1 до 3 млн осіб
- д – до 1 млн осіб

13 – Рівень зовнішньої міграції в _____ [с. 8]

- а – вище +10%
- б – від +5 до +10%
- в – від +1 до +5%
- г – незначний (від -1 до +1)
- д – від -1 до -5%
- е – від -5 до -15%
- ж – вище -15%

4 – Чисельність населення _____ [с. 9, 22, 32, 36, 45]

- а – понад 80 млн осіб
- б – 40–80 млн осіб
- в – 20–40 млн осіб
- г – 10–20 млн осіб
- д – 5–10 млн осіб
- е – 2–5 млн осіб
- ж – <2 млн осіб

15 – Площа території _____ [с. 9, 22, 32, 36, 45]

- а – понад 5 млн км²
- б – від 1 до 5 млн км²
- в – від 500 тис до 1 млн км²
- г – від 100 до 500 тис км²
- д – від 50 до 100 тис км²
- е – від 10 до 50 тис км²
- ж – менше 10 тис км²

16 – Середня щільність населення _____ (розрахувати) [с. 9, 22, 32, 36, 45]

- а – більше 400 осіб/км²
- б – 200–400 осіб/км²
- в – 100–200 осіб/км²
- г – 50–100 осіб/км²
- д – 25–50 осіб/км²
- е – 10–25 осіб/км²
- ж – менше 10 осіб/км²

17 – Людність столиці без агломерації _____ [с. 9, 22, 32, 36, 45]

- а – більше 5 млн осіб
- б – 3–5 млн осіб
- в – 1–3 млн осіб
- г – 0,5–1,0 млн осіб

- д – 0,1–0,5 млн осіб
- е – до 0,1 млн осіб

18 – Рівень економічного розвитку (ВВП) _____ [с. 10, 23, 33, 37, 46]

- а – понад 100 тис дол на особу
- б – від 50 до 100 тис дол на особу
- в – від 20 до 50 тис дол на особу
- г – від 5 до 20 тис дол на особу
- д – менше 5 тис дол на особу

19 – Рівень соціального розвитку (ІЛР) _____ [с. 10, 23, 33, 37, 46]

- а – дуже високий (понад 0,800)
- б – високий (0,700–0,800)
- в – середній (0,550–0,700)
- г – низький (менше 0,550)

20 – Частка сільськогосподарських угідь від загальної площі земель _____ [с. 11, 24, 34, 38, 47]

- а – від 80 до 100%
- б – від 60 до 80%
- в – від 40 до 60%
- г – від 20 до 40%
- д – від 0 до 20%

21 – Переважаючий тип використання земель _____ [с. 11, 24, 34, 39, 47]

- а – орні землі
- б – луки і пасовища
- в – ліси
- г – інші землі

22 – Забезпеченість _____ водними ресурсами [с. 11, 24, 34, 39, 47]

- а – понад 5000 м³/рік на особу
- б – від 1700 до 5000 м³/рік на особу
- в – від 1000 до 1700 м³/рік на особу
- г – від 500 до 1000 м³/рік на особу
- д – менше 500 м³/рік на особу

23 – Наявність видобутку нафти _____ [с. 11, 24, 34, 39, 47]

- а – є (здійснюється)
- б – відсутній

24 – Наявність видобутку природного газу _____ [с. 11, 24, 34, 39, 47]

- а – є (здійснюється)
- б – відсутній

25 – Наявність видобутку вугілля _____ [с. 11, 24, 34, 39, 47]

- а – є (здійснюється)
- б – відсутній

26 – Місце _____ у територіальній структурі світового господарства [с. 50]

- а – країна «центру»
- б – країна «напівпериферії»
- в – країна «периферії»

- 27 – Найявність в _____ найбільших транснаціональних корпорацій [с. 50]
а – є
б – немає

- 28 – Торговельний баланс _____ [с. 51]
а – з додатним сальдо
б – з від'ємним сальдо

ПРАКТИЧНА РОБОТА №2

по атласу «Географія. Географічний простір Землі. 11 клас» («Інститут передових технологій» 2019)
Користуючись атласом, дати відповіді на питання по заданій країні (обвести кружечком потрібну букву).
Послідовність питань йде за змістом атласу, починаючи з його першої сторінки.

Варіант (країна) _____

1 – Тип рельєфу найбільш освоенної частини території _____ [с. 12]

- а – низовина (рівнина 0–200 м)
б – височина (рівнина 200–500 м)
в – плоскогір'я (рівнина 500–1000 м)
г – нагір'я (рівнина вище 1000 м)
д – гори з уклонами більше 30°

2 – Середньорічна кількість опадів у найбільш освоенної частини території _____ [с. 14]

- а – менше 200 мм
б – 200–400 мм
в – 400–600 мм
г – 600–1000 мм
д – 1000–2000 мм
е – понад 2800 мм

3 – Середньорічна температура повітря у найбільш освоенної частини _____ [с. 14]

- а – 0°C–+5°C
б – +5°C–+10°C
в – +10°C–+15°C
г – +15°C–+20°C
д – +20°C–+25°C
е – понад +25°C

4 – Кліматичний пояс та область у найбільш освоенної частини _____ [с. 15]

- а – екваторіальний
б – субекваторіальний
в – тропічний вологий
г – тропічний пустельний
д – субтропічний
е – помірний
ж – холодний пояс

5 – Агрокліматичний пояс у найбільш освоенної частини _____ [с. 15]

- а – тропічний
б – субтропічний
в – помірний теплий
г – помірний холодний
д – холодний пояс

6 – Сума температур вегетаційного періоду в _____ [с. 15]

- а – понад 8000°
б – 4000°– 8000°
в – 2200°– 4000°
г – 1000°– 2200°
д – менш 1000°

7 – Коефіцієнт зволоження у найбільш освоенної частини _____ [с. 15]

- а – понад 1,0
б – 0,33–1,0
в – менше 0,33

8 – Забезпеченість _____ водними ресурсами [с. 20]

- а – понад 50 тис м³/рік на особу
б – 10–50
в – 5–10
г – 2–5
д – 1–2
е – 0,5–2
ж – менше 0,5 тис м³/рік на особу

9 – Географічний пояс у найбільш освоенної частини _____ [с. 24]

- а – екваторіальний
б – субекваторіальний
в – тропічний
д – субтропічний
е – помірний
ж – субарктичний пояс

10 – Природна зона у найбільш освоенної частини _____ [с. 24]

- а – полярні пустелі
б – тундри та лісотундри
в – ліси
г – степи та лісостеми
д – пустелі та напівпустелі
е – твердолисті ліси та чагарники
ж – вологі ліси
з – області висотної поясності

11 – Людність столичної агломерації _____

[с. 29]

- а – понад 10 млн осіб
- б – від 5 до 10 млн осіб
- в – від 3 до 5 млн осіб
- г – від 1 до 3 млн осіб
- д – до 1 млн осіб

12 – Природний приріст у _____ [с. 30]

- а – вище 30‰
- б – 20–30‰
- в – 10–20‰
- г – 5–10‰
- д – 0–5‰
- е – –11–0‰

13 – Сумарний коефіцієнт народжуваності в _____ [с. 30]

- а – вище 6
- б – 5–6
- в – 4–5
- г – 3–4
- д – 2–3
- е – 1–2
- ж – менше 1

14 – Фаза (етап) демографічного переходу в _____ [с. 30]

- а – 1 етап
- б – 2 етап
- в – 3 етап
- г – 4 етап
- д – 5 етап

15 – Статевий склад населення в _____ [с. 31]

- а – переважання чоловіків
- б – переважання жінок

16 – Частка осіб у віці 65+ років у _____ [с. 31]

- а – 12–33%
- а – 10–12%
- а – 8–10%
- а – 2–8%

17 – Рівень зовнішньої міграції в _____ [с. 31]

- а – вище +10 %
- б – від +5 до +10 %
- в – від +1 до +5 %
- г – незначний (від –1 до +1)
- д – від –1 до –5 %
- е – від –5 до –15 %
- ж – вище –15 %

18 – Сальдо торгового балансу _____ [с. 32]

- а – позитивне (додатне)
- б – негативне (від'ємне)

19 – Обсяг експорту _____ [с. 32]

- а – понад 2000 млрд доларів
- б – 1000–2000
- в – 500–1000
- г – 200–500

д – 50–200

е – 10–50

ж – 1–10 млрд доларів

з – менше 1 млрд доларів

20 – Обсяг імпорту _____ [с. 32]

- а – понад 2000 млрд доларів
- б – 1000–2000
- в – 500–1000
- г – 200–500
- д – 50–200
- е – 10–50
- ж – 1–10 млрд доларів
- з – менше 1 млрд доларів

21 – Заявки на патенти в _____ [с. 33]

- а – понад 100000
- б – 10000–100000
- в – 1000–10000
- г – 100–1000
- з – менше 100

22 – Спеціалізація сільського господарства у найбільш освоеній частині території _____ [с. 34]

- а – зернове господарство
- б – садівництво, виноградарство
- в – технічні культури
- г – тропічне землеробство
- д – молочне і молочно-м'ясне скотарство
- е – пасовищне скотарство
- ж – лісове господарство

23 – Частка _____ у світовому видобутку нафти [с. 35]

- а – понад 10%
- б – 6–10%
- в – 3–6%
- г – 1–3%
- д – менше 1%
- е – 0 або нема даних

24 – Частка _____ у світовому споживанні нафти [с. 35]

- а – понад 10%
- б – 6–10%
- в – 3–6%
- г – 1–3%
- д – менше 1%
- е – 0 або нема даних

25 – Частка _____ у світовому видобутку природного газу [с. 35]

- а – понад 10%
- б – 6–10%
- в – 3–6%
- г – 1–3%
- д – менше 1%
- е – 0 або нема даних

- 26 – Частка _____ у світовому видобутку кам'яного вугілля [с. 35]**
 а – понад 10%
 б – 6–10%
 в – 3–6%
 г – 1–3%
 д – менше 1%
 е – 0 або нема даних
- 27 – Частка _____ у світовому видобутку бурого вугілля [с. 35]**
 а – понад 10%
 б – 6–10%
 в – 3–6%
 г – 1–3%
 д – менше 1%
 е – 0 або нема даних
- 28 – Частка _____ у світовому видобутку та виробництві урану [с. 35]**
 а – понад 10%
 б – 6–10%
 в – 3–6%
 г – 1–3%
 д – менше 1%
 е – 0 або нема даних
- 29 – Рівень розвитку чорної металургії в _____ [с. 36]**
 а – дуже високий (понад 500 кг на особу)
 б – високий (100–500 кг стали на особу)
 в – середній (10–100 кг стали на особу)
 г – низький (менше 10 кг або відсутнє)
- 30 – Обсяг виплавки сталі в _____ [с. 36]**
 а – понад 100 млн т
 б – 50–100 млн т
 в – 5–50 млн т
 г – менше 5 млн т
 д – 0 або нема даних
- 31 – Обсяг видобутку залізняку в _____ [с. 36]**
 а – понад 100 млн т
 б – 50–100 млн т
 в – 5–50 млн т
 г – менше 5,0 млн т
 д – 0 або нема даних
- 32 – Обсяг видобутку бокситів у _____ [с. 36]**
 а – понад 100 млн т
 б – 50–100 млн т
 в – 5–50 млн т
 г – менше 5,0 млн т
 д – 0 або нема даних
- 33 – Обсяг виробн. глинозему в _____ [с. 36]**
 а – понад 100 млн т
 б – 30–100 млн т
 в – 5–30 млн т
 г – менше 5,0 млн т
 д – 0 або нема даних
- 34 – Обсяг виробництва алюмінію в _____ [с. 36]**
 а – понад 3 млн т
 б – 1–3 млн т
 в – 0,5–1 млн т
 г – менше 0,5 млн т
 д – 0 або нема даних
- 35 – Виробництво автотранспорту в _____ [с. 37]**
 а – понад 10 млн штук
 б – 5–10 млн штук
 в – 1–5 млн штук
 г – 0–1 млн штук
 д – 0 або нема даних
- 36 – Експорт автотранспортних засобів та запчастин із _____ [с. 37]**
 а – понад 50 млрд дол.
 б – 20–50 млрд дол.
 в – 0,1–1 млрд дол.
 г – менше 0,1 млрд дол. або нема даних
- 37 – Експорт електротехніки із _____ [с. 37]**
 а – понад 300 млрд дол.
 б – 100–300 млрд дол.
 в – 30–100 млрд дол.
 г – 10–30 млрд дол.
 д – 5–10 млрд дол.
 е – менше 5 млрд дол. або нема даних
- 38 – Частка продукції електротехніки в загальному експорті _____ [с. 37]**
 а – понад 30%
 б – 20–30%
 в – 10–20%
 г – 5–10%
 д – менше 5%
 е – нема даних
- 39 – Експорт фармацевтичної продукції із _____ [с. 38]**
 а – понад 20 млрд дол.
 б – 1–20 млрд дол.
 в – 0,5–1 млрд дол.
 г – 0,1–0,5 млрд дол.
 д – 0,001–0,1 млрд дол.
 е – менше 0,001 млрд дол. або нема даних
- 40 – Частка текстилю, одягу та взуття в загальному експорті _____ [с. 38]**
 а – понад 30%
 б – 10–30%
 в – 5–10%
 г – 1–5%
 д – менше 1%
 е – нема даних

41 – Експорт текстилю, одягу та взуття

із _____ [с. 38]

а – понад 20 млрд дол.

б – 1–20 млрд дол.

в – 0,5–1 млрд дол.

г – 0,1–0,5 млрд дол.

д – 0,001–0,1 млрд дол.

е – менше 0,001 млрд дол. або нема даних

42 – Чисельність туристів, які відвідали

_____ [с. 39]

а – понад 40 млн туристів

б – 10–40

в – 5–10

г – 2–5

д – 0,5–2

е – менше 0,5 млн туристів

43 – Частка населення, яке використовує

Інтернет _____ [с. 39]

а – понад 80%

б – 60–80%

в – 40–60%

г – 20–40%

д – менше 20%

44 – Обсяг прямих інвестицій в _____ [с. 49]

а – понад 100 млрд дол.

б – 50–100 млрд дол.

в – 10–50 млрд дол.

г – 5–10 млрд дол.

д – 1–5 млрд дол.

е – до 1 млрд дол. або нема даних

45 – Обсяг прямих інвестицій з _____ [с. 49]

а – понад 100 млрд дол.

б – 50–100 млрд дол.

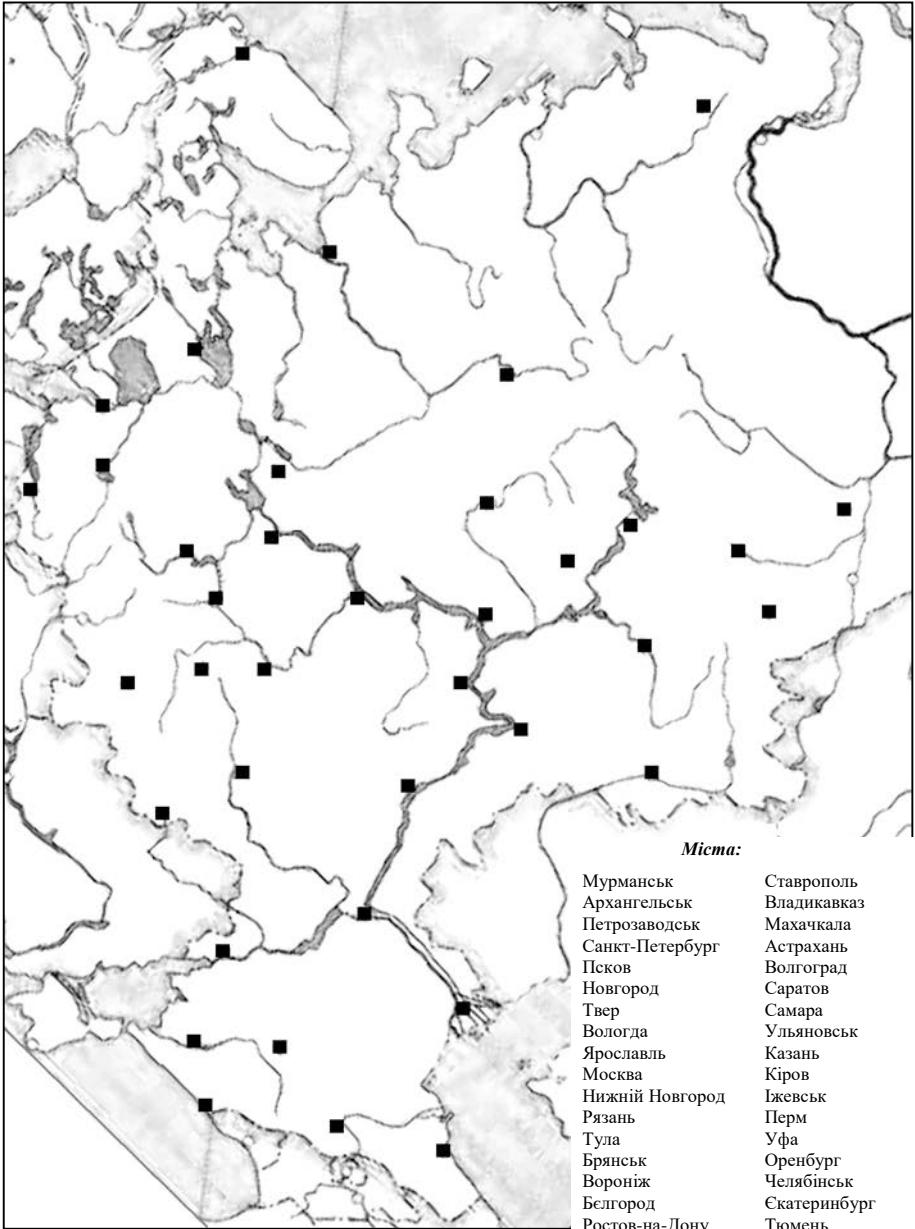
в – 10–50 млрд дол.

г – 5–10 млрд дол.

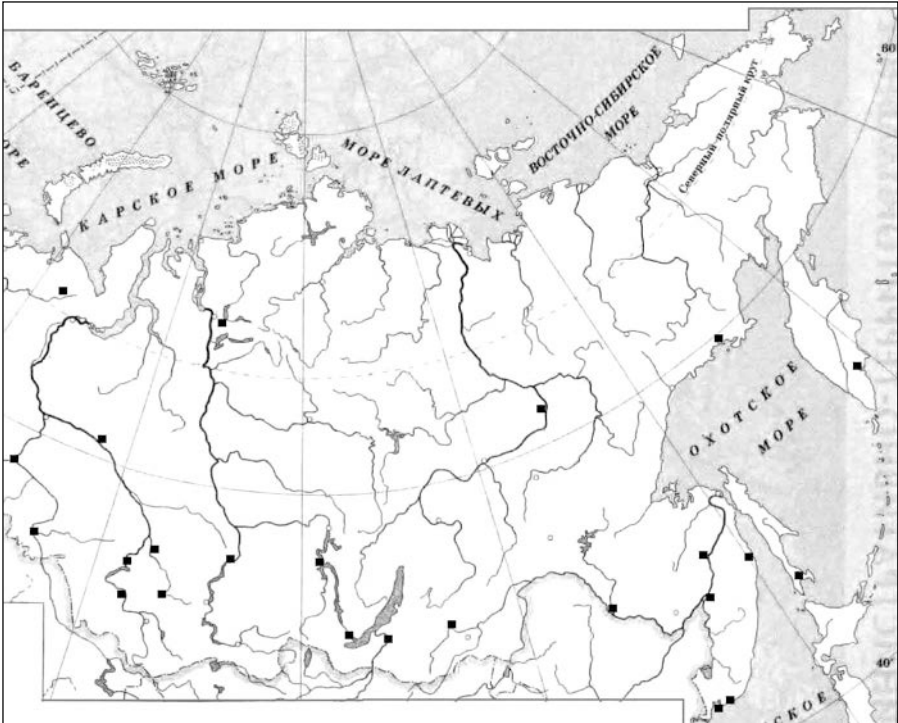
д – 1–5 млрд дол.

е – до 1 млрд дол. або нема даних

РОСІЯ: ЄВРОПЕЙСЬКА ЧАСТИНА

РОСІЯ: АЗИАТСЬКА ЧАСТИНА

Річки:

Північна Двіна
 Вичегда
 Сухона
 Печора
 Волга
 Ока
 Кама
 Вятка
 Белая
 Дон
 Кубань
 Іртиш
 Обь
 Єнісей
 Ангара
 Лена
 Вітім
 Алдан
 Вілюй
 Коліма
 Індіг'рка
 Шилка
 Амур
 Уссурі

Озера:

Ладозьке
 Онезьке
 Байкал
 Ханка

Міста:

Тюмень
 Сургут
 Омськ
 Новосибірськ
 Барнаул
 Томськ
 Новокузнецьк
 Красноярськ
 Братськ
 Іркутськ
 Улан-Уде
 Чита
 Благовещенськ
 Хабаровськ
 Комсомольськ
 Советська Гавань
 Южно-Сахалінськ
 Владивосток
 Находка
 Петропавловськ-Камчатський
 Магадан
 Якутськ
 Норильськ
 Воркута

РОСІЯ: ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГІОНУ

1	Типи рельєфу найбільш освоєної частини регіону (два)
2	Клімат найбільш освоєної частини регіону (один)
3	Природні ландшафти найбільш освоєної частини регіону
4	Країни регіону з найбільшою чисельністю населення (три)
5	Середній природний приріст населення в регіоні (один)
6	Переважаюча в регіоні мовна група або сім'я (одна)
7	Переважаюча конфесія в регіоні (одна)
8	Алфавіти, використовувані в країнах регіону
9	Типи країн в регіоні за класифікацією Світового банку
10	Середній рівень економічного розвитку (ВВП) по регіону (один)
11	Переважаючий за площею тип використання земель в регіоні (один)
12	Основні за зайнятістю типи сільського господарства в регіоні (два)
13	Головні продовольчі культури в регіоні (дві)
14	Головні олійні культури в регіоні (дві)
15	Головний вид худоби в регіоні (один)
16	Ступінь загальної забезпеченості регіону паливом (одна)
17	Основні товарні групи в загальному експорті з регіону (дві)
18	Основні товарні групи в сировинному експорті з регіону (дві)
19	Основні товарні групи в аграрному експорті з регіону (дві)
20	Основна товарна група в промисловому експорті з регіону (одна)

РОСІЯ: ТЕСТ

1 Чисельність населення регіону _____

- а – >40 млн осіб
- б – 20–40 млн осіб
- в – 10–20 млн осіб
- г – 5–10 млн осіб
- д – 2–5 млн осіб
- е – <2 млн осіб

2 Людність міста _____

- а – більше 5 млн осіб
- б – 3–5 млн осіб
- в – 1–3 млн осіб
- г – <1 млн осіб

3 У якому регіоні знаходиться автономія _____

- а – Волзько-Вятський
- б – Східно-Сибірський
- в – Далекосхідний
- г – Західно-Сибірський
- д – Поволзький
- е – Північний
- ж – Північно-Західний
- з – Північно-Кавказький
- и – Уральський
- к – Центрально-Чорноземний
- л – Центральний

4 До якої мовної групи відносяться _____

- а – абхазо-адигська
- б – монгольська
- в – нахсько-дагестанська
- г – тунгусо-маньчжурська
- д – тюркська
- е – угро-фінська
- ж – інша

5 Головний район виробництва (пром) _____

- а – Північний
- б – Північно-Західний
- в – Волзько-Вятський
- г – Центральний
- д – Центрально-Чорноземний
- е – Північно-Кавказький
- ж – Поволзький
- з – Уральський
- и – Західно-Сибірський
- к – Східно-Сибірський
- л – Далекосхідний

6 Головна галузь промисловості регіону _____

- а – добувна
- б – паливна
- в – металургія
- г – лісова
- д – машинобудування
- е – хімічна
- ж – харчова
- з – легка

7 Біля якої річки розташоване місто _____

- а – Амур–Шилка
- б – Волга–Об
- в – Вичегда–Північна. Двіна
- г – Дон
- д – Єнісей–Ангара
- е – Кама–Белая
- ж – Об–Іртиш

8 Чи є місто портом _____

- а – морський порт
- б – річковий порт
- в – немає

9 У якому регіоні розташоване місто _____

- а – Волзько-Вятський
- б – Східно-Сибірський
- в – Далекосхідний
- г – Західно-Сибірський
- д – Поволзький
- е – Північний
- ж – Північно-Західний
- з – Північно-Кавказький
- и – Уральський
- к – Центрально-Чорноземний
- л – Центральний

10 Переважаюча конфесія серед _____

- а – буддисти
- б – католики
- в – православні
- г – протестанти
- д – суніти
- е – шиїти
- ж – інша

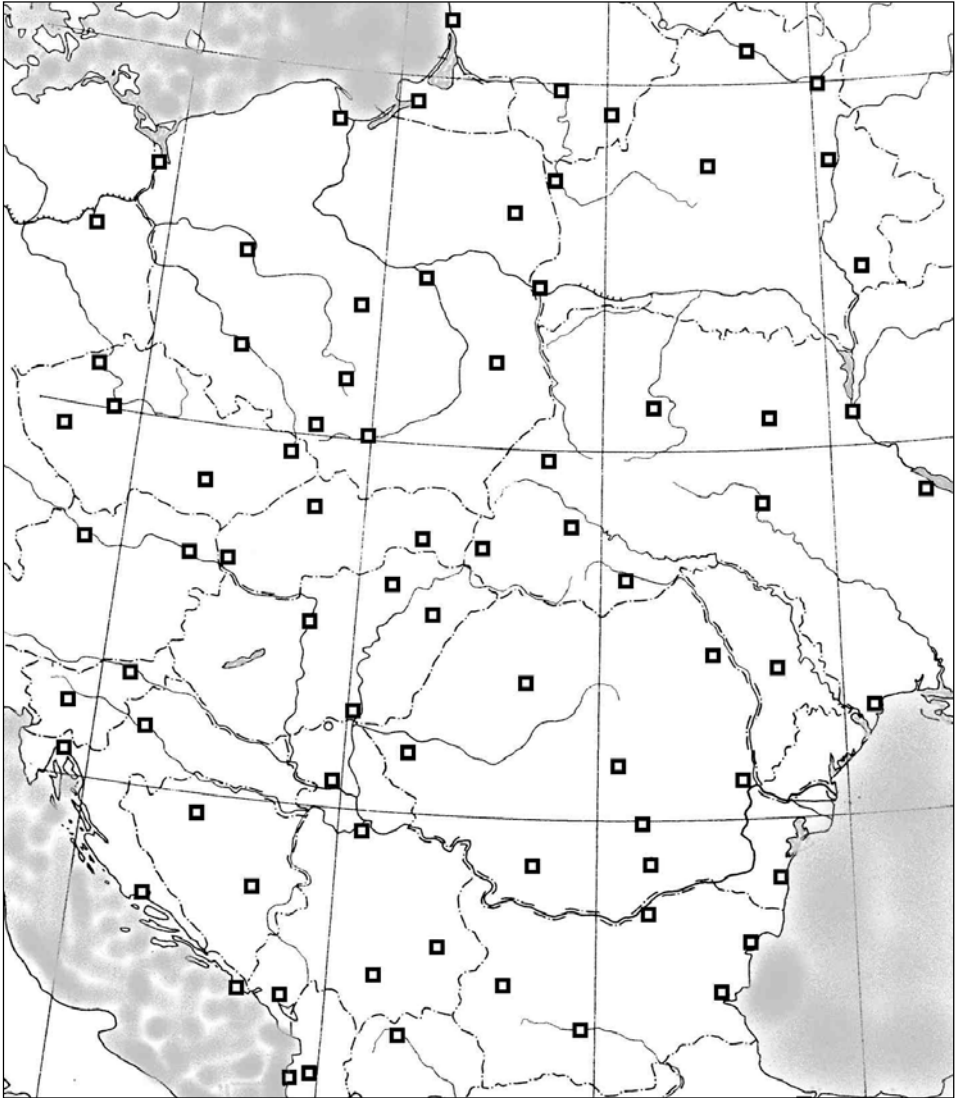
11 Головний район виробництва (с/г) _____

- а – Північний
- б – Північно-Західний
- в – Волзько-Вятський
- г – Центральний
- д – Центрально-Чорноземний
- е – Північно-Кавказький
- ж – Поволзький
- з – Уральський
- и – Західно-Сибірський
- к – Східно-Сибірський
- л – Далекосхідний

12 Головна галузь машинобудування регіону _____

- а – металообробка
- б – загальне машинобудування
- в – транспорт машинобудування
- г – електротехніка

СХІДНА ЄВРОПА: КАРТА

Міста:

Полоцьк
Вітебськ
Мінськ
Могильов
Гомель
Гродно
Берестя
Білосток
Гданськ
Щецін

Познань
Вроцлав
Катовіце
Краків
Варшава
Люблін
Прага
Усті-над-Лабем
Пльзень
Брно

Острава
Братислава
Жіліна
Кошице
Будапешт
Сегед
Дебрецен
Мішкольц
Клуж-Напока
Тімішоара

Крайова
Бухарест
Плоешть
Брашов
Ясси
Галац
Констанца
Кишинів
Русе
Варна

Бургас
Пловдів
Софія
Белград
Ужгород
Чернівці
Львів
Київ
Одеса

Річки:

Висла
Варта
Одра
Лаба
Буг
Дунай
Тиса
Муреш
Прут
Дністер

Прип'ять
Півн. Двіна
Драва
Сава
Дріна
Маріца

СХІДНА ЄВРОПА: ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГІОНУ

1	Типи рельєфу найбільш освоєної частини регіону (два)
2	Клімат найбільш освоєної частини регіону (один)
3	Природні ландшафти найбільш освоєної частини регіону
4	Країни регіону з найбільшою чисельністю населення (три)
5	Середній природний приріст населення в регіоні (один)
6	Переважаюча в регіоні мовна група або сім'я (одна)
7	Переважаюча конфесія в регіоні (одна)
8	Алфавіти, використовувані в країнах регіону
9	Типи країн в регіоні за класифікацією Світового банку
10	Середній рівень економічного розвитку (ВВП) по регіону (один)
11	Переважаючий за площею тип використання земель в регіоні (один)
12	Основні за зайнятістю типи сільського господарства в регіоні (два)
13	Головні продовольчі культури в регіоні (дві)
14	Головні олійні культури в регіоні (дві)
15	Головний вид худоби в регіоні (один)
16	Ступінь загальної забезпеченості регіону паливом (одна)
17	Основні товарні групи в загальному експорті з регіону (дві)
18	Основні товарні групи в сировинному експорті з регіону (дві)
19	Основні товарні групи в аграрному експорті з регіону (дві)
20	Основна товарна група в промисловому експорті з регіону (одна)

Східна Європа: ТЕСТ

1 Чисельність населення _____

- а – >40 млн осіб
- б – 20–40 млн осіб
- в – 10–20 млн осіб
- г – 5–10 млн осіб
- д – 2–5 млн осіб
- е – <2 млн осіб

2 Людність столиці _____

- а – більше 5 млн осіб
- б – 3–5 млн осіб
- в – 1–3 млн осіб
- г – <1 млн осіб

3 До складу якої імперії раніше входила _____

- а – Австро-Угорщина
- б – Великобританія
- в – Німеччина
- г – Росія
- д – Туреччина
- е – Франція
- ж – до вказаних не входила

4 Період придбання незалежності _____

- а – 2-я половина 20 століття
- б – 1-я половина 20 століття
- в – 2-я половина 19 століття
- г – 1-я половина 19 століття
- д – до 19 століття або не втрачала

5 Форма державного устрою _____

- а – абсолютна монархія
- б – конституційна монархія
- в – унітарна республіка
- г – федеративна республіка
- д – конфедерація
- е – інша

6 До якого типу відноситься _____

- а – передова розвинена країна з дуже високим доходом
- б – розвинена країна з високим доходом
- в – країна, що розвивається, з високим доходом
- г – багатий експортер нафти
- д – країна, що розвивається, з доходом вище середньосвітового
- е – країна, що розвивається, з доходом нижче середньосвітового
- ж – країна, що розвивається, з низьким доходом
- з – найменш розвинена країна з дуже низьким доходом

7 Алфавіт в _____

- а – латиниця
- б – кирилиця
- в – арабський
- г – арамейський
- д – брахмі
- е – інший

8 Переважаюча конфесія _____

- а – католики
- б – лютерани
- в – кальвіністи
- г – православні
- д – суніти
- е – інша

9 Мовна група основного народу _____

- а – балтійська
- б – німецька
- в – кельтська
- г – романська
- д – слов'янська
- е – угро-фінська
- ж – інша

10 Де є етнічна територія _____

- а – Білорусь
- б – Болгарія
- в – Угорщина
- г – Молдова
- д – Польща
- е – Румунія
- ж – Словаччина
- з – Чехія
- и – Україна

11 У якій країні розташоване місто _____

- а – Білорусь
- б – Болгарія
- в – Угорщина
- г – Молдова
- д – Польща
- е – Румунія
- ж – Словаччина
- з – Чехія
- и – Україна

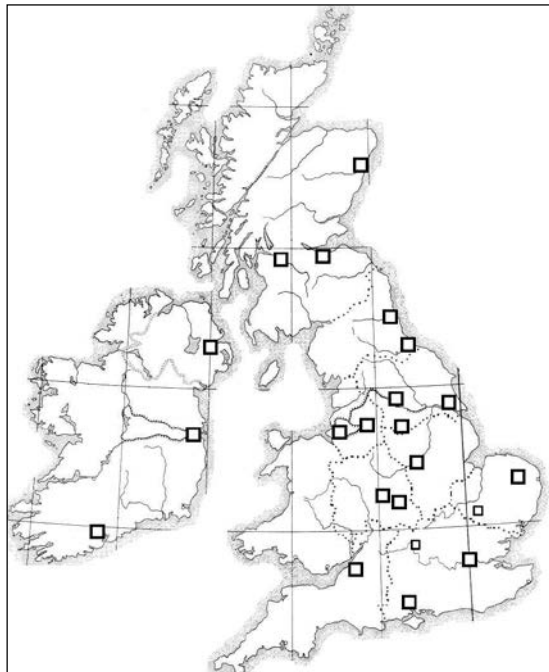
12 Біля якої річки розташоване місто _____

- А – Даугава
- б – Німан
- в – Дніпро
- г – Вісла
- д – Одра
- е – Дунай
- ж – Сава
- з – Тиса
- и – Маріца

13 Головна товарна група в експорті _____

- а – продовольство
- б – тканини, одяг, взуття
- в – руди і метали
- г – хімічні і лісові продукти
- д – паливо і енергія
- е – промислове устаткування
- ж – транспортні засоби
- з – побутова техніка
- и – інші

ПІВНІЧНА ЄВРОПА: КАРТА

Міста:

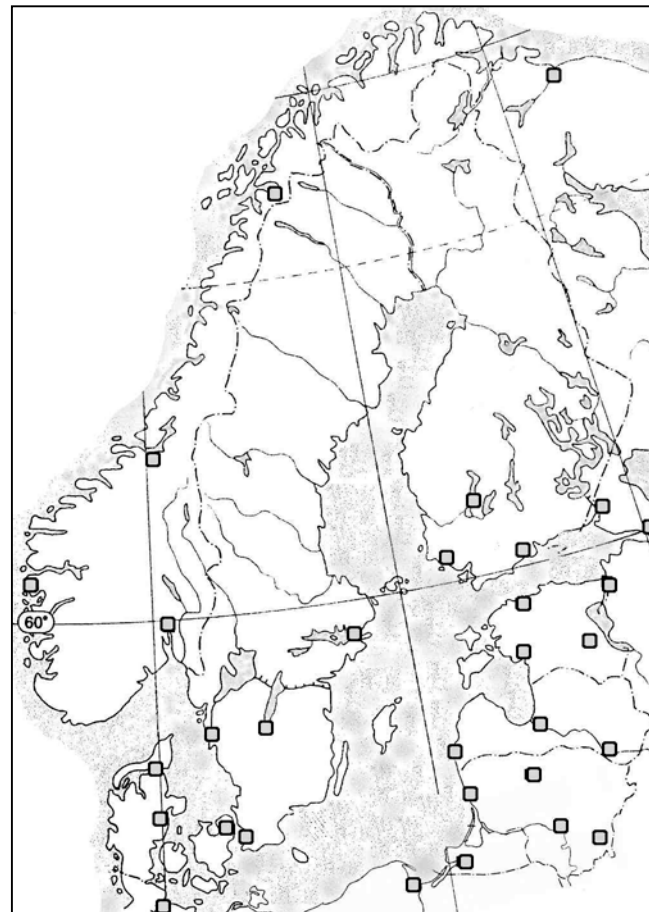
Лондон	Шеффілд	Корк	Копенгаген	Тарту
Оксфорд	Гуль	Нарвік	Орхус	Пярну
Кембрідж	Лідс	Тронхейм	Ольборг	Рига
Саутгемптон	Манчестер	Берген	Хельсінкі	Даугавпілс
Брістоль	Ліверпуль	Осло	Тампере	Ліепая
Бірмінгем	Глазго	Гетеборг	Турку	Клайпеда
Ковентрі	Едінбург	Йончепінг	Виборг	Шауляй
Норідж	Абердін	Мальме	Нарва	Каунас
Ноттінгем	Белфаст	Стокгольм	Таллінн	Вільнюс
	Дублін			

Річки:

Даугава
Неман

Озера:

Сайма
Чудское
Венерн
Веттерн

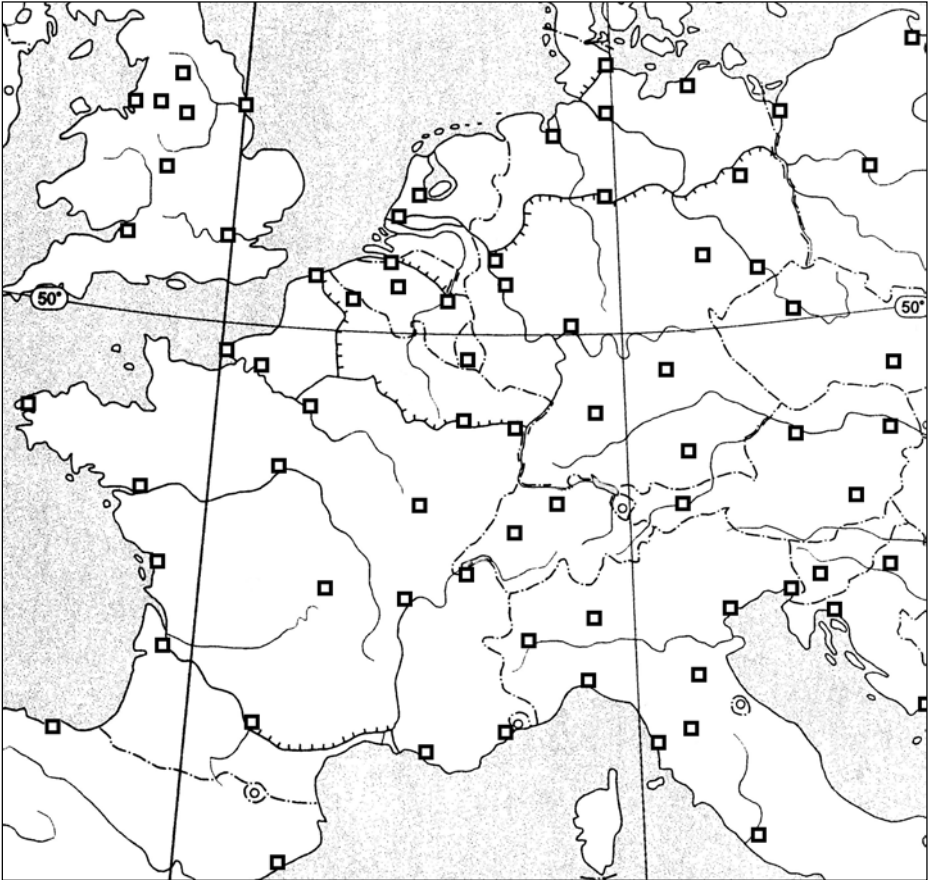
ПІВНІЧНА ЄВРОПА: ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГІОНУ

1	Тип рельєфу у найбільш освоєній частині регіону:
2	Клімат у найбільш освоєній частині регіону:
3	Ландшафт (природна зона) у найбільш освоєній частині регіону:
4	Переважаючий за площею тип використання земель:
5	Основний тип сільського господарства (визначення):
6	Сума температур вегетаційного періоду та коефіцієнт зволоження у найбільш освоєній частині регіону:
7	Головні продовольчі культури регіону (дві):
8	Головні олійні культури регіону (дві):
9	Головні види худоби в регіоні (два):
10	Ступінь загальної забезпеченості паливом (надлишкове, достатньо, недостатньо):
11	Головні експортні мінерально-сировинні товари (три):
12	Головні експортні сільськогосподарські продукти (три):
13	Головні експортні готові промтовари (три):
14	Переважаючий тип країн згідно IMF-Worldbank:
15	Середній рівень економічного розвитку по регіону (ВВП, дол. на особу):

ПІВНІЧНА ЄВРОПА: ТЕСТ

- 1 Чисельність населення** _____
- а – >40 млн осіб
 - б – 20–40 млн осіб
 - в – 10–20 млн осіб
 - г – 5–10 млн осіб
 - д – 2–5 млн осіб
 - е – <2 млн осіб
- 2 Людність столиці** _____
- а – більше 5 млн осіб
 - б – 3–5 млн осіб
 - в – 1–3 млн осіб
 - г – <1 млн осіб
- 3 До складу якої імперії раніше входила** _____
- а – Австро-Угорщина
 - б – Великобританія
 - в – Німеччина
 - г – Росія
 - д – Туреччина
 - е – Франція
 - ж – до вказаних не входила
- 4 Період придбання незалежності** _____
- а – 2-я половина 20 століття
 - б – 1-я половина 20 століття
 - в – 2-я половина 19 століття
 - г – 1-я половина 19 століття
 - д – до 19 століття або не втрачала
- 5 Форма державного устрою** _____
- а – абсолютна монархія
 - б – конституційна монархія
 - в – унітарна республіка
 - г – федеративна республіка
 - д – конфедерація
 - е – інша
- 6 До якого типу відноситься** _____
- а – передова розвинена країни з дуже високим доходом
 - б – розвинена країна з високим доходом
 - в – країна, що розвивається, з високим доходом
 - г – багатий експортер нафти
 - д – країна, що розвивається, з доходом вище середньосвітового
 - е – країна, що розвивається, з доходом нижче середньосвітового
 - ж – країна, що розвивається, з низьким доходом
 - з – найменш розвинена країна з дуже низьким доходом
- 7 Алфавіт в** _____
- а – латиниця
 - б – кирилиця
 - в – арабський
 - г – арамейський
 - д – брахмі
 - е – інший
- 8 Переважаюча конфесія** _____
- а – католики
 - б – лютерани
 - в – кальвіністи
 - г – православні
 - д – інша
- 9 Мовна група основного народу** _____
- а – балтійська
 - б – німецька
 - в – кельтська
 - г – романська
 - д – слов'янська
 - е – угро-фінська
 - ж – інша
- 10 У якій країні розташоване місто** _____
- а – Великобританія
 - б – Ірландія
 - в – Гренландія
 - г – Ісландія
 - д – Норвегія
 - е – Швеція
 - ж – Данія
 - з – Фінляндія
 - и – Естонія
 - к – Латвія
 - л – Литва
- 11 Біля якої річки розташоване місто** _____
- а – Нарва
 - б – Даугава
 - в – Німан
 - г – Темза
 - д – Северн
 - е – Трент
- 12 У якому регіоні Британії розташоване місто** _____
- а – Ольстер
 - б – Шотландія
 - в – Уельс
 - г – Північна Англія
 - д – Йоркшир
 - е – Ланкашир
 - ж – Західний Мідленд
 - з – Східний Мідленд
 - и – Південно-Західна Англія
 - к – Південно-Східна Англія
- 13 Головна товарна група в експорті** _____
- а – продовольство
 - б – тканини, одяг, взуття
 - в – руди і метали
 - г – хімічні і лісові продукти
 - д – паливо і енергія
 - е – промислове устаткування
 - ж – транспортні засоби
 - з – побутова техніка
 - и – інші

ЗАХІДНА ЄВРОПА: КАРТА

Міста:

Гамбург
Росток
Кіль
Бремен
Дюссельдорф
Ессен
Кельн
Франкфурт-на-Майні
Штутгарт
Мюнхен
Нюрнберг
Лейпциг

Дрезден
Берлін
Лінц
Відень
Грац
Інсбрук
Берн
Цюріх
Женева
Амстердам
Роттердам
Антверпен

Брюссель
Льєж
Люксембург
Лілль
Дюнкерк
Гавр
Руан
Париж
Орлеан
Діжон
Нансі
Страсбург

Ліон
Гренобль
Клермон-Ферран
Марсель
Ніцца
Тулуза
Бордо
Ла-Рошель
Нант
Брест

Річки:

Ельба
Везер
Рейн
Майн
Дунай
Сена
Луара
Рона
Гаронна

Народи:

лужичани
фризи
фламандці
валлони
бретонці
баски
каталонці
корсиканці
ельзасці
ретороманці
словенці
хорвати

ЗАХІДНА ЄВРОПА: ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГІОНУ

1	Типи рельєфу найбільш освоєної частини регіону (два)
2	Клімат найбільш освоєної частини регіону (один)
3	Природні ландшафти найбільш освоєної частини регіону
4	Країни регіону з найбільшою чисельністю населення (три)
5	Середній природний приріст населення в регіоні (один)
6	Переважаюча в регіоні мовна група або сім'я (одна)
7	Переважаюча конфесія в регіоні (одна)
8	Алфавіти, використовувані в країнах регіону
9	Типи країн в регіоні за класифікацією Світового банку
10	Середній рівень економічного розвитку (ВВП) по регіону (один)
11	Переважаючий за площею тип використання земель в регіоні (один)
12	Основні за зайнятістю типи сільського господарства в регіоні (два)
13	Головні продовольчі культури в регіоні (дві)
14	Головні олійні культури в регіоні (дві)
15	Головний вид худоби в регіоні (один)
16	Ступінь загальної забезпеченості регіону паливом (одна)
17	Основні товарні групи в загальному експорті з регіону (дві)
18	Основні товарні групи в сировинному експорті з регіону (дві)
19	Основні товарні групи в аграрному експорті з регіону (дві)
20	Основна товарна група в промисловому експорті з регіону (одна)

ЗАХІДНА ЄВРОПА: ТЕСТ

1 Чисельність населення _____

- а – >40 млн осіб
- б – 20–40 млн осіб
- в – 10–20 млн осіб
- г – 5–10 млн осіб
- д – 2–5 млн осіб
- е – <2 млн осіб

2 Людність столиці _____

- а – більше 5 млн осіб
- б – 3–5 млн осіб
- в – 1–3 млн осіб
- г – <1 млн осіб

3 До складу якої імперії раніше входила _____

- а – Австро-Угорщина
- б – Великобританія
- в – Німеччина
- г – Росія
- д – Туреччина
- е – Франція
- ж – до вказаних не входила

4 Період придбання незалежності _____

- а – 2-я половина 20 століття
- б – 1-я половина 20 століття
- в – 2-я половина 19 століття
- г – 1-я половина 19 століття
- д – до 19 століття або не втрачала

5 Форма державного устрою _____

- а – абсолютна монархія
- б – конституційна монархія
- в – унітарна республіка
- г – федеративна республіка
- д – конфедерація
- е – інша

6 До якого типу відноситься _____

- а – передова розвинена країна з дуже високим доходом
- б – розвинена країна з високим доходом
- в – країна, що розвивається, з високим доходом
- г – багатий експортер нафти
- д – країна, що розвивається, з доходом вище середньосвітового
- е – країна, що розвивається, з доходом нижче середньосвітового
- ж – країна, що розвивається, з низьким доходом
- з – найменш розвинена країна з дуже низьким доходом

7 Алфавіт в _____

- а – латиниця
- б – кирилиця
- в – арабський
- г – арамейський
- д – брахмі
- е – інший

8 Переважаюча конфесія _____

- а – католики
- б – лютерани
- в – кальвіністи
- г – православні
- д – інша

9 Держави, в яких живуть _____

- а – Нідерланди
- б – Бельгія
- в – Німеччина
- г – Австрія
- д – Швейцарія
- е – Франція

10 У якій країні розташоване місто _____

- а – Нідерланди
- б – Бельгія
- в – Німеччина
- г – Австрія
- д – Швейцарія
- е – Франція

11 Біля якої річки розташоване місто _____

- а – Одер (Одру)
- б – Ельба (Лаба)
- в – Везер
- г – Майн
- д – Рейн
- е – Сена
- ж – Луара
- з – Рона
- и – Дунай

12 У якому регіоні Німеччини розташоване місто _____

- а – Північний
- б – Західний (Пурський)
- в – Південно-Західний
- г – Південно-Східний (Баварія)
- д – Східний

13 У якому регіоні Франції розташоване місто _____

- а – Північний
- б – Східний
- в – Паризький
- г – Західний
- д – Південно-Західний
- е – Ліонський
- ж – Південний (Середземноморський)
- 14 Головна товарна група в експорті _____

- а – продовольство
- б – тканини, одяг, взуття
- в – руди і метали
- г – хімічні і лісові продукти
- д – паливо і енергія
- е – промислове устаткування
- ж – транспортні засоби
- з – побутова техніка
- и – інші

ПІВДЕННА ЄВРОПА: КАРТА

Річки:

Гвадалквівір
Гвадіана
Дуеро (Дору)
Тахо (Тежу)
Ебро
Тібр
По
Адідже

Сава
Босна
Дунай
Маріца
Вардар

Міста:

Лісабон
Порту
Ла-Корунья
Хіхон
Леон
Вальядолід
Саламанка
Мадрид
Більбао

Памплона
Сарагоса
Барселона
Пальма
Валенсія
Мурсія
Картахена
Кордова
Севілья

Кадіс
Малага
Альмерія
Турін
Мілан
Генуя
Парма
Верона
Венеція

Трієст
Болонья
Флоренція
Ліворно
Рим
Неаполь
Таранто
Сіракузи
Палермо

Кальярі
Любляна
Марібор
Ріска
Загреб
Спліт
Дубровник
Баня-Лука
Сарасво

Дуррес
Тірана
Нові-Сад
Белград
Пріштина
Скоп'є
Салоніки
Афіни
Іракліон

Народи:

галісійці
баски
каталонці
серби
албанці

ПІВДЕННА ЄВРОПА: ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГІОНУ

1	Типи рельєфу найбільш освоєної частини регіону (два)
2	Клімат найбільш освоєної частини регіону (один)
3	Природні ландшафти найбільш освоєної частини регіону
4	Країни регіону з найбільшою чисельністю населення (три)
5	Середній природний приріст населення в регіоні (один)
6	Переважаюча в регіоні мовна група або сім'я (одна)
7	Переважаюча конфесія в регіоні (одна)
8	Алфавіти, використовувані в країнах регіону
9	Типи країн в регіоні за класифікацією Світового банку
10	Середній рівень економічного розвитку (ВВП) по регіону (один)
11	Переважаючий за площею тип використання земель в регіоні (один)
12	Основні за зайнятістю типи сільського господарства в регіоні (два)
13	Головні продовольчі культури в регіоні (дві)
14	Головні олійні культури в регіоні (дві)
15	Головний вид худоби в регіоні (один)
16	Ступінь загальної забезпеченості регіону паливом (одна)
17	Основні товарні групи в загальному експорті з регіону (дві)
18	Основні товарні групи в сировинному експорті з регіону (дві)
19	Основні товарні групи в аграрному експорті з регіону (дві)
20	Основна товарна група в промисловому експорті з регіону (одна)

ПІВДЕННА ЄВРОПА: ТЕСТ

1 Чисельність населення _____

- а – >40 млн осіб
- б – 20–40 млн осіб
- в – 10–20 млн осіб
- г – 5–10 млн осіб
- д – 2–5 млн осіб
- е – <2 млн осіб

2 Людність столиці _____

- а – більше 5 млн осіб
- б – 3–5 млн осіб
- в – 1–3 млн осіб
- г – <1 млн осіб

3 До складу якої імперії раніше входила _____

- а – Австро-Угорщина
- б – Великобританія
- в – Німеччина
- г – Росія
- д – Туреччина
- е – Франція
- ж – до вказаних не входила

4 Період придбання незалежності _____

- а – 2-я половина 20 століття
- б – 1-я половина 20 століття
- в – 2-я половина 19 століття
- г – 1-я половина 19 століття
- д – до 19 століття або не втратила

5 Форма державного устрою _____

- а – абсолютна монархія
- б – конституційна монархія
- в – унітарна республіка
- г – федеративна республіка
- д – конфедерація
- е – інша

6 До якого типу відноситься _____

- а – передова розвинена країна з дуже високим доходом
- б – розвинена країна з високим доходом
- в – країна, що розвивається, з високим доходом
- г – багатий експортер нафти
- д – країна, що розвивається, з доходом вище середньосвітового
- е – країна, що розвивається, з доходом нижче середньосвітового
- ж – країна, що розвивається, з низьким доходом
- з – найменш розвинена країна з дуже низьким доходом

7 Алфавіт в _____

- а – латиниця
- б – кирилиця
- в – арабський
- г – арамейський
- д – брахмі
- е – інший

8 Переважаюча конфесія _____

- а – католики
- б – протестанти
- в – православні
- г – суніти
- д – інша

9 Мовна група основного народу _____

- а – німецька
- б – романська
- в – семітська
- г – слов'янська
- д – тюркська
- е – інша

10 У якій країні знаходиться місто _____

- а – Португалія
- б – Іспанія
- в – Італія
- г – Мальта
- д – Греція
- е – Кіпр
- ж – Словенія
- з – Хорватія
- и – Боснія і Герцеговина
- к – Сербія
- л – Македонія
- м – Албанія
- н – Косово

11 Біля якої річки розташоване місто _____

- а – Ебро
- б – Дуеро (Дору)
- в – Тахо (Тежу)
- г – Гвадалквівір
- д – По
- е – Тібр
- ж – Сава
- з – Драва
- и – Дунай
- к – Вардар

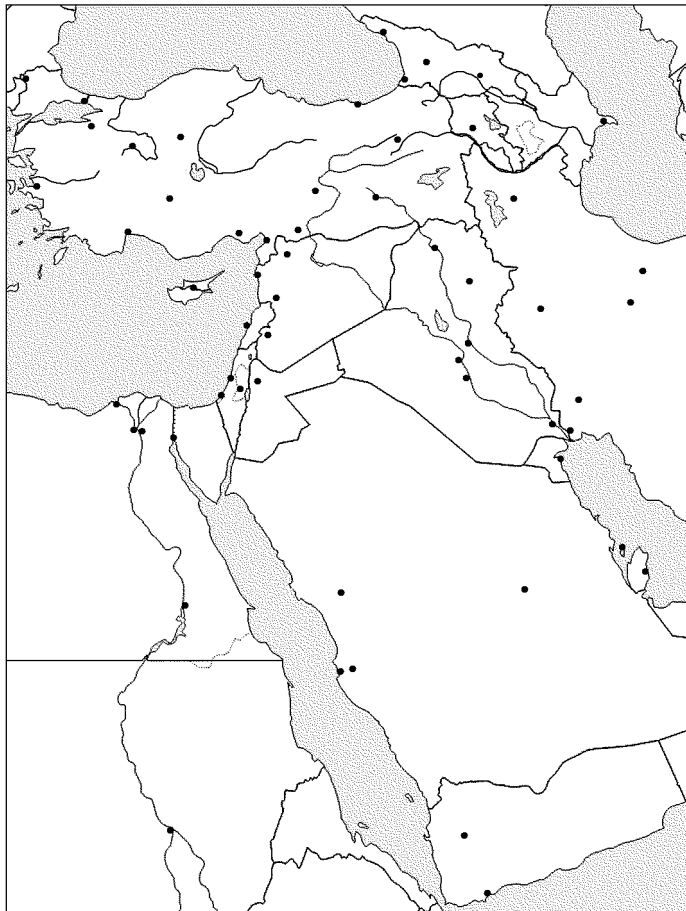
12 У якому регіоні Італії розташоване місто _____

- а – Північно-Східний
- б – Північно-Західний
- в – Центральний
- г – Південний

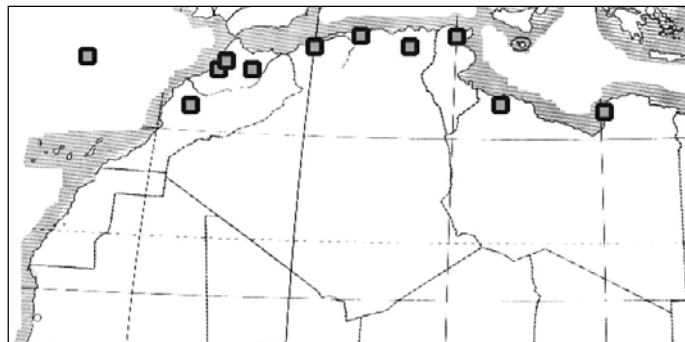
13 Головна товарна група в експорті _____

- а – продовольство
- б – тканини, одяг, взуття
- в – руди і метали
- г – хімічні і лісові продукти
- д – паливо і енергія
- е – промислове устаткування
- ж – транспортні засоби
- з – побутова техніка
- и – інші

ЗАХІДНА АЗІЯ: КАРТА

ПІВНІЧНА АФРИКА: КАРТА

Міста

Стамбул	Кіркук	Никосія	<i>Річки:</i>
Едірне	Мосул	Халеб	Кура
Бурса	Багдад	Латакія	Аракс
Ізмір	Кербела	Хомс	Тігр
Ескішехір	Ен-Наджаф	Дамаск	Євфрат
Анкара	Басра	Бейрут	Кизилірмак
Конья	Ель-Кувейт	Єрусалим	Нил
Анталья	Манама	Газа	
Адана	Доха	Тель-Авів	<i>Озера:</i>
Іскендерун	Ер-Ріяд	Хартум	Севан
Газіантеп	Медина	Бенгазі	Ван
Діярбакір	Мекка	Тріполі	Урмія
Ерзурум	Джідда	Туніс	Туз
Трабзон	Сана	Константіна	
Батумі	Аден	Алжир	
Кутаїсі	Суец	Оран	<i>Народи:</i>
Сухумі	Каїр	Марракеш	курди
Тбілісі	Александрія	Рабат	азербайджанці
Єреван	Ель-Гіза	Касабланка	берберни
Баку	Асуан	Фес	

ЗАХІДНА АЗІЯ: ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГІОНУ

1	Типи рельєфу найбільш освоєної частини регіону (два)
2	Клімат найбільш освоєної частини регіону (один)
3	Природні ландшафти найбільш освоєної частини регіону
4	Країни регіону з найбільшою чисельністю населення (три)
5	Середній природний приріст населення в регіоні (один)
6	Переважаюча в регіоні мовна група або сім'я (одна)
7	Переважаюча конфесія в регіоні (одна)
8	Алфавіти, використовувані в країнах регіону
9	Типи країн в регіоні за класифікацією Світового банку
10	Середній рівень економічного розвитку (ВВП) по регіону (один)
11	Переважаючий за площею тип використання земель в регіоні (один)
12	Основні за зайнятістю типи сільського господарства в регіоні (два)
13	Головні продовольчі культури в регіоні (дві)
14	Головні олійні культури в регіоні (дві)
15	Головний вид худоби в регіоні (один)
16	Ступінь загальної забезпеченості регіону паливом (одна)
17	Основні товарні групи в загальному експорті з регіону (дві)
18	Основні товарні групи в сировинному експорті з регіону (дві)
19	Основні товарні групи в аграрному експорті з регіону (дві)
20	Основна товарна група в промисловому експорті з регіону (одна)

ПІВНІЧНА АФРИКА: ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГІОНУ

1	Типи рельєфу найбільш освоєної частини регіону (два)
2	Клімат найбільш освоєної частини регіону (один)
3	Природні ландшафти найбільш освоєної частини регіону
4	Країни регіону з найбільшою чисельністю населення (три)
5	Середній природний приріст населення в регіоні (один)
6	Переважаюча в регіоні мовна група або сім'я (одна)
7	Переважаюча конфесія в регіоні (одна)
8	Алфавіти, використовувані в країнах регіону
9	Типи країн в регіоні за класифікацією Світового банку
10	Середній рівень економічного розвитку (ВВП) по регіону (один)
11	Переважаючий за площею тип використання земель в регіоні (один)
12	Основні за зайнятістю типи сільського господарства в регіоні (два)
13	Головні продовольчі культури в регіоні (дві)
14	Головні олійні культури в регіоні (дві)
15	Головний вид худоби в регіоні (один)
16	Ступінь загальної забезпеченості регіону паливом (одна)
17	Основні товарні групи в загальному експорті з регіону (дві)
18	Основні товарні групи в сировинному експорті з регіону (дві)
19	Основні товарні групи в аграрному експорті з регіону (дві)
20	Основна товарна група в промисловому експорті з регіону (одна)

ЗАХІДНА АЗІЯ І ПІВНІЧНА АФРИКА: ТЕСТ

1 Чисельність населення _____

- а – >40 млн осіб
- б – 20–40 млн осіб
- в – 10–20 млн осіб
- г – 5–10 млн осіб
- д – 2–5 млн осіб
- е – <2 млн осіб

2 Людність столиці _____

- а – більше 5 млн осіб
- б – 3–5 млн осіб
- в – 1–3 млн осіб
- г – <1 млн осіб

3 До складу якої імперії раніше входила _____

- а – Великобританія
- б – Іспанія
- в – Італія
- г – Росія
- д – Туреччина
- е – Франція
- ж – до вказаних не входила

4 Період придбання незалежності _____

- а – 2-я половина 20 століття
- б – 1-я половина 20 століття
- в – 2-я половина 19 століття
- г – 1-я половина 19 століття
- д – до 19 століття або не втрачала

5 Форма державного устрою _____

- а – абсолютна монархія
- б – конституційна монархія
- в – унітарна республіка
- г – федеративна республіка
- д – інша

6 До якого типу відноситься _____

- а – передова розвинена країни з дуже високим доходом
- б – розвинена країна з високим доходом
- в – країна, що розвивається, з високим доходом
- г – багатий експортер нафти
- д – країна, що розвивається, з доходом вище середньосвітового
- е – країна, що розвивається, з доходом нижче середньосвітового
- ж – країна, що розвивається, з низьким доходом
- з – найменш розвинена країна з дуже низьким доходом

7 Алфавіт в _____

- а – латиниця
- б – кирилиця
- в – арабський
- г – арамейський
- д – брахмі
- е – інший

8 Переважаюча конфесія _____

- а – монофісїти
- б – православні
- в – суніти-малікїти
- г – суніти-ханбалїти
- д – суніти-ханфїти
- е – суніти-шафїїти
- ж – шїїти
- з – інша

9 Мовна група основного народу _____

- а – іранська
- б – картвельська
- в – кушитська
- г – семїтська
- д – слов'янська
- е – тюркська
- ж – інша

10 Де є етнічна територія _____

- а – Азербайджан
- б – Алжир
- в – Грузія
- г – Ізраїль
- д – Ірак
- е – Ліван
- ж – Марокко
- з – Саудівська Аравія
- и – Сирія
- к – Туреччина

11 У якій країні знаходиться місто _____

- а – Алжир
- б – Єгипет
- в – Марокко
- г – Лівія
- д – Судан
- е – Саудівська Аравія
- ж – Ємен

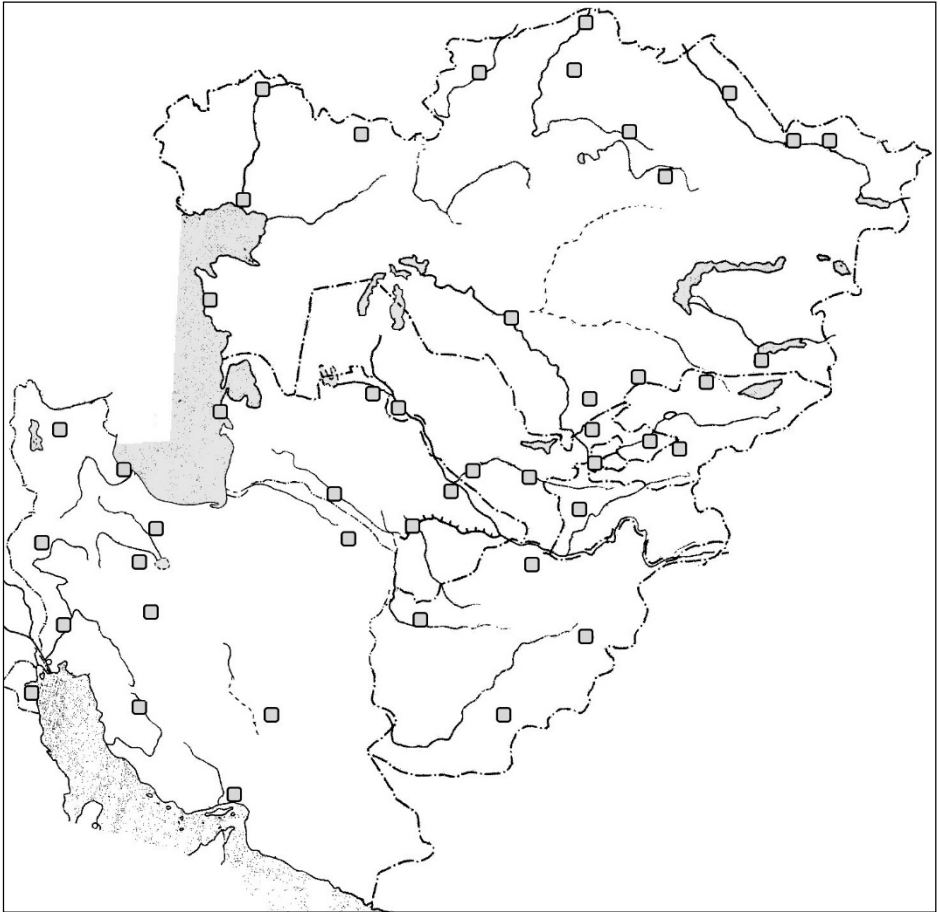
12 У якій країні знаходиться місто _____

- а – Азербайджан
- б – Вірменія
- в – Грузія
- г – Туреччина
- д – Ліван
- е – Сирія
- ж – Ізраїль
- з – Йорданія
- и – Ірак

13 Головна товарна група в експорті _____

- а – продовольство
- б – тканини, одяг, взуття
- в – руди і метали
- г – хїмічні і лісові продукти
- д – паливо і енергїя
- е – промислове устаткування
- ж – транспортні засоби
- з – побутова техніка
- и – інші

ЦЕНТРАЛЬНА АЗІЯ: КАРТА

Міста:

Уральськ
Актюбінськ
Атирау
Актау
Костанай
Петропавловск
Кокшетау
Астана
Караганда
Павлодар
Семей
Оскемен

Алма-Ата
Тараз (Жамбил)
Шимкент
Кизилорда
Бішкек
Ош
Андіжан
Ташкент
Худжанд
Душанбе
Самарканд
Бухара

Ургенч
Дашховуз
Чарджев
Мара
Ашгабад
Туркменбаші
Герат
Мазарі-Шаріф
Кабул
Кандагар
Мешхед
Тегеран

Решт
Тебріз
Бахтаран
Ахваз
Кум
Ісфаган
Шіраз
Керман
Бендер-Аббас
Баку
Нахічевань
Єреван
Кувейт

Озера:

Каспійське
Аральське
Балхаш
Іссик-Куль
Зайсан
Урмія

ЦЕНТРАЛЬНА АЗІЯ: НАРОДИ

Народи:

1 уйгури	11 азербайджанці
2 киргизи	12 лури
3 каракалпаки	13 бахтіари
4 узбеки	14 курди
5 туркмени	15 перси
6 таджики	16 гілянці
7 хазарійці	17 араби
8 пуштуні	18 казахи
9 белуджі	19 німці
10 вірмени	20 росіяни

Річки:

- Урал
- Ішим
- Іртиш
- Ілі
- Чу
- Сирдар'я
- Амудар'я
- Геріруд
- Гільменд
- Карун
- Кура

ЦЕНТРАЛЬНА АЗІЯ: ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГІОНУ

1	Типи рельєфу найбільш освоєної частини регіону (два)
2	Клімат найбільш освоєної частини регіону (один)
3	Природні ландшафти найбільш освоєної частини регіону
4	Країни регіону з найбільшою чисельністю населення (три)
5	Середній природний приріст населення в регіоні (один)
6	Переважаюча в регіоні мовна група або сім'я (одна)
7	Переважаюча конфесія в регіоні (одна)
8	Алфавіти, використовувані в країнах регіону
9	Типи країн в регіоні за класифікацією Світового банку
10	Середній рівень економічного розвитку (ВВП) по регіону (один)
11	Переважаючий за площею тип використання земель в регіоні (один)
12	Основні за зайнятістю типи сільського господарства в регіоні (два)
13	Головні продовольчі культури в регіоні (дві)
14	Головні олійні культури в регіоні (дві)
15	Головний вид худоби в регіоні (один)
16	Ступінь загальної забезпеченості регіону паливом (одна)
17	Основні товарні групи в загальному експорті з регіону (дві)
18	Основні товарні групи в сировинному експорті з регіону (дві)
19	Основні товарні групи в аграрному експорті з регіону (дві)
20	Основна товарна група в промисловому експорті з регіону (одна)

ЦЕНТРАЛЬНА АЗІЯ: ТЕСТ

1 Чисельність населення _____

- а – >40 млн осіб
- б – 20–40 млн осіб
- в – 10–20 млн осіб
- г – 5–10 млн осіб
- д – 2–5 млн осіб
- е – <2 млн осіб

2 Людність столиці _____

- а – більше 5 млн осіб
- б – 3–5 млн осіб
- в – 1–3 млн осіб
- г – <1 млн осіб

3 До складу якої імперії раніше входила _____

- а – Великобританія
- б – Іспанія
- в – Італія
- г – Росія
- д – Туреччина
- е – Франція
- ж – до вказаних не входила

4 Період придбання незалежності _____

- а – 2-я половина 20 століття
- б – 1-я половина 20 століття
- в – 2-я половина 19 століття
- г – 1-я половина 19 століття
- д – до 19 століття або не втрачала

5 Форма державного устрою _____

- а – абсолютна монархія
- б – конституційна монархія
- в – унітарна республіка
- г – федеративна республіка
- д – інша

6 До якого типу відноситься _____

- а – передова розвинена країна з дуже високим доходом
- б – розвинена країна з високим доходом
- в – країна, що розвивається, з високим доходом
- г – багатий експортер нафти
- д – країна, що розвивається, з доходом вище середньосвітового
- е – країна, що розвивається, з доходом нижче середньосвітового
- ж – країна, що розвивається, з низьким доходом
- з – найменш розвинена країна з дуже низьким доходом

7 Алфавіт в _____

- а – латиниця
- б – кирилиця
- в – арабський
- г – арамейський
- д – брахмі
- е – інший

8 Переважаюча конфесія _____

- а – католики
- б – монофісити
- в – православні
- г – суніти-малікити
- д – суніти-ханбаліти
- е – суніти-ханіфіти
- ж – суніти-шафїїти
- з – шійїти
- и – інша

9 Мовна група основного народу _____

- а – індоарійська
- б – іранська
- в – картвельська
- г – монгольська
- д – семітська
- е – слов'янська
- ж – сино-тибетська
- з – тюркська
- и – інша

10 Країни, в яких живуть _____

- а – Афганістан
- б – Іран
- в – Казахстан
- г – Киргизія
- д – Таджикистан
- е – Туркменістан
- ж – Узбекистан

11 Біля якої річки розташоване місто _____

- а – Урал
- б – Сирдар'я
- в – Карун
- г – Ішим
- д – Іртиш
- е – Гільменд
- ж – Амудар'я

12 У якій країні розташоване місто _____

- а – Афганістан
- б – Іран
- в – Казахстан
- г – Киргизістан
- д – Таджикистан
- е – Туркменістан
- ж – Узбекистан

13 Головна товарна група в експорті _____

- а – продовольство
- б – тканини, одяг, взуття
- в – руди і метали
- г – хімічні і лісові продукти
- д – паливо і енергія
- е – промислове устаткування
- ж – транспортні засоби
- з – побутова техніка
- и – інше

ПІДСУМКОВИЙ ТЕСТ З КРАЇНОЗНАВСТВА
(шаблон для заліку)

Частина 1. Європа, Росія, Близький та Середній Схід

00 У якому макрорегіоні знаходиться країна:

- ~Північна Європа
- ~Західна Європа
- ~Південна Європа
- ~Східна Європа
- ~Північна Євразія (Росія)
- ~Західна Азія
- ~Центральна Азія
- ~Північна Африка

01 Чисельність населення країни:

- ~більше 150 млн. осіб
- ~80–150 млн. осіб
- ~40–80 млн. осіб
- ~20–40 млн. осіб
- ~10–20 млн. осіб
- ~5–10 млн. осіб
- ~2–5 млн. осіб
- ~менше 2 млн. осіб

03 Тип рельєфу найбільш освоенної частини території:

- ~низовина (рівнина 0–200 м)
- ~височина (рівнина 200–500 м)
- ~плоскогір'я (рівнина 500–1000 м)
- ~нагір'я (рівнина вище 1000 м)
- ~гори з уклонами більше 30°

04 Агрокліматичний пояс у найбільш освоенній частині:

- ~тропічний
- ~субтропічний
- ~помірний теплий
- ~помірний холодний
- ~холодний пояс

05 Сума температур вегетаційного періоду:

- ~понад 8000°
- ~4000°– 8000°
- ~2200°– 4000°
- ~1000°– 2200°
- ~менш 1000°

06 Природна зона у найбільш освоенній частині:

- ~тундри та лісотундри
- ~ліси
- ~степи та лісостепи
- ~пустелі та напівпустелі
- ~твердолисті ліси та чагарники
- ~савани та рідколісся
- ~вологі ліси
- ~області висотної поясності

07 Період придбання країною незалежності:

- ~раніше 19 століття
- ~перша половина 19 століття
- ~друга половина 19 століття
- ~перша половина 20 століття
- ~друга половина 20 століття
- ~у 21 столітті
- ~є залежною

08 До складу якої імперії країна входила в 1914 році:

- ~Австро-Угорщина
- ~Великобританія
- ~Німеччина
- ~Іспанія
- ~Португалія
- ~Росія
- ~Туреччина
- ~Франція
- ~Японія
- ~до іншої держави
- ~була незалежною

09 Форма адміністративно-територіального устрою країни:

- ~унітарна
- ~федеративна
- ~конфедерація
- ~інша

10 Форма правління в країні:

- ~абсолютна монархія
- ~конституційна монархія
- ~теократична монархія
- ~республіка парламентська
- ~республіка президентська
- ~республіка змішана
- ~республіка з однопартійною системою
- ~державна у Співдружності націй
- ~залежна територія

11 Мовна група переважаючого народу країни:

- ~алтайська
- ~афразійська
- ~індоарійська
- ~іранська
- ~картвельська
- ~кушитська
- ~семітська
- ~сіно-тибетська
- ~слов'янська
- ~тюркська
- ~інша

12 Переважаюча конфесія в країні:

- ~англікани
- ~лютерани
- ~інші протестанти
- ~католики
- ~монофісїти
- ~православні
- ~сунїти
- ~шиїти

13 Алфавїт, що вживається в країні:

- ~арабський
- ~арамейський
- ~брахмі
- ~єрогліфи
- ~латиниця
- ~руни
- ~кирилиця
- ~інший

14 Рівень економічного розвитку країни:

- ~понад 50000 \$ ПКС
- ~20000 - 50000 \$ ПКС
- ~5000 - 20000 \$ ПКС
- ~менше 5000 \$ ПКС

15 Індекс людського розвитку (ІРЧП) країни:

- ~вище 0,800
- ~0,700—0,800
- ~0,550—0,700
- ~до 0,550

16 Тип країни за рівнем розвитку:

- ~передова розвинена країна з дуже високим доходом
- ~розвинена країна з високим доходом
- ~країна, що розвивається - багатий експортери нафти з дуже високим доходом
- ~країна, що розвивається, з високим доходом
- ~країна, що розвивається, з доходом вище середньосвітового
- ~країна, що розвивається, з доходом нижче середньосвітового

17 Міграційний баланс країни:

- ~вище +10%
- ~від +5% до +10%
- ~від +1 до +5%
- ~від 0 до +1%
- ~нульовий
- ~від 0 до -1%
- ~від -1 до -5%
- ~від -5 до -15%
- ~вище -15%

18 Людність столичної агломерації:

- ~понад 10 млн осіб
- ~від 5 до 10 млн осіб
- ~від 3 до 5 млн осіб
- ~від 1 до 3 млн осіб
- ~до 1 млн осіб

19 Природний приріст в країні:

- ~вище 30%
- ~20—30%
- ~10—20%
- ~5—10%
- ~0—5%
- ~—11—0%

20 Сумарний коефіцієнт народжуваності:

- ~вище 6
- ~5—6
- ~4—5
- ~3—4
- ~2—3
- ~1—2
- ~менше 1

21 Сальдо торгового балансу:

- ~ позитивне (додатне)
- ~негативне (від'ємне)

22 Спеціалізація сільського господарства у найбільш освоеній частині території:

- ~зернове господарство
- ~садівництво, виноградарство
- ~технічні культури
- ~тропічне землеробство
- ~молочне і молочно-м'ясне скотарство
- ~пасовищне скотарство
- ~лісове господарство

23 Чисельність туристів, які відвідали країну:

- ~понад 40 млн туристів
- ~10—40
- ~5—10
- ~2—5
- ~0,5—2
- менше 0,5 млн туристів

24 Політична напруженість в країні:

- ~вищоування наркотиків
- ~внутрішні громадянські конфлікти
- ~міждержавні конфлікти, спірні території
- ~піратство
- ~сепаратистські рухи
- ~терористичні акти
- ~немає напруженості (або даних)

25 Витрати країни на оборону (% ВВП):

- ~менше 1%
- ~1—2%
- ~2—3%
- ~3—5%
- ~5—10%
- ~10—20%
- ~більше 20%

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Атлас «Географія. Регіони та країни. 10 клас». – К.: «Інститут передових технологій», 2018-2019.

Атлас «Географія. Географічний простір Землі. 11 клас». – К.: «Інститут передових технологій» 2019.

Атлас для 10-11 класів: Економічна і соціальна географія світу.– К.: «Інститут Передових Технологій», 2002–2017.

Атлас народов мира.— М.: ГУГК, Ин-т этнографии АН СССР, 1964.

Атлас мира. – М.: ПКО «Картография», Астрель, АСТ, 2010.

Атлас мира справочный — любой.

Большой географический атлас мира.— М.: Астрель, АСТ, 2004.

Велика ілюстрована енциклопедія географії.— К.: Махаон-Україна, 2005.

Географический атлас для учителей средней школы.— М.: ГУГК, 1980, 1985.

Дахно І.І., Тимофієв С.М. Країни світу: Енциклопедичний довідник. – К.: МАПА, 2007.

Довгань Г.Д. Страноведение: Справочник / Г.Д. Довгань, А.И. Сиротенко, А.Г. Стадник. – Харьков: Веста, Ранок, 2007.

Малая энциклопедия стран.— Москва, Харьков: Форт, 2002.

Стадник О.Г. Країни світу. Великий довідник. – Харків: Ранок, 2010.

Страны и народы мира (энциклопедический справочник).— Ростов-на-Дону: Феникс, 1998–2004.

Страны мира: Справочник, 2006 / Под общ. Ред. С.В. Лаврова. – М.: Республика, 2006.

Страны мира. Энциклопедический справочник.— Минск: Миринда, 2004.

Учбове видання

Грицак Ю.П., Коваленко Р.С.

КРАЇНОЗНАВСТВО:
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЧАСТИНА 1: ЄВРОПА, РОСІЯ, БЛИЗЬКИЙ ТА СЕРЕДНІЙ СХІД

6-те видання
Українською мовою

Відповідальний за випуск – Роман Коваленко
Оригінал-макет – Юрій Грицак

Формат 60x84/16. Друк різнографічний.
До друку 01.09.2019. Ум.-друк. арк. 1,3. Тираж 150 прим.

Цікава література з країнознавства:

- Брук С.И. Население мира: этнодемографический справочник.— М.: 1981.
- Водовозова Е.Н. Как люди на белом свете живут.— В 4-х т.— СПб: 1895-1907.
- Гельвальд Ф. Земля и ее народы.— В 3-х т.— СПб: 1898-1902.
- Ратцель Ф. Земля и жизнь.— в 2-х т.— СПб: 1906.
- Реклю Э. Земля и люди: всеобщая география.— В 19-ти т.— СПб: 1878-1896.
- Реклю Э. Народы и страны Западной Европы. — В 12-ти т.— СПб: 1903-1915.
- Страны и народы: Науч.-попул. геогр.-этногр. изд. в 20-ти т. — М.: Мысль, 1978-1985.

